

Marihuana zakázaná medicína

LESTER GRINSPOON, M.D., je mimořádným profesorem psychiatrie na Harvardské lékařské fakultě. **JAMES B. BAKALAR** je spoluredaktorem časopisu Harvard Mental Health Letter a lektorem práv na psychiatrickém oddělení Harvardské lékařské fakulty.

Studie vyšla v r. 1993 v Yale University Press a opírá se tudíž o nejaktuálnější vědecké poznatky. Je doplněna obsáhlou bibliografií.

"Grinspoon a Bakalar podávají cenné kompendium blahodárných vlastností marihuany ...Tato kniha je cenná pro její široké použití zpráv v první osobě o blahodárných účincích kouření marihuany u osob fyzicky a emočně trpících". - Rick J. Strassman, M.D., Journal of the American Medical Association.

"Pádné a přesvědčivé argumenty pro legalizaci marihuany a jejich farmakologicky aktivních součástí ...Tato kniha poskytuje výborný přehled předmětu z lékařské perspektivy". - Robert M. Swift, M.D., Ph.D., New England Journal of Medicine.

"Velmi důležitá kniha ...Je to velmi doporučeníhodné čtení pro každého, kdo se zajímá o dějiny, lékařskou biologii a veřejnou politiku obklopující tyto velice udivující rostliny". - David E. Presti a Richard Evans Schultes, Journal of Psychoactive Drugs.

Úvod

Když jsem se začal zabývat studiem marihuany v r. 1967, nepochyboval jsem o tom, že jde o velmi škodlivou drogu, která byla bohužel stále víc užívána pošetilými mladými lidmi, kteří nechtěli poslouchat nebo nemohli chápat varování o jejich nebezpečích. Měl jsem v úmyslu vědecky definovat povahu a míru těchto nebezpečí. Během dalších tří let, když jsem studoval vědeckou, lékařskou a laickou literaturu, se moje názory začínaly měnit. Pochopil jsem, že jsem byl, tak jako tolik jiných lidí v naší zemi, ohlupován. Mé názory o nebezpečích marihuany měly málo empirických podkladů. Když jsem dokončil výzkum, který měl tvořit základ knihy, upevnilo se u mne přesvědčení, že cannabis je podstatně méně škodlivý než tabák a alkohol, nejužívanější legální drogy. Kniha byla vydána v r.1971; její název Nové úvahy o marihuaně odrážel změnu mých názorů.

Tehdy jsem ve své naivitě věřil, že jakmile lidé pochopí, že marihuana je mnohem méně škodlivá než drogy již legalizované, budou pro její legalizaci. V r. 1971 jsem sebejistě předpověděl, že pro dospělé bude cannabis legalizován do deseti let. Ještě jsem nevěděl, že kolem zakázaných drog panuje velmi zvláštní atmosféra. Pokud nevedou uživatele drog k iracionálnímu chování, určitě vyvolávají takové chování u mnohých neuzivatelů. Místo toho, abychom učinili marihuanu legálně dostupnou pro dospělé, pokračovali jsme v kriminalizaci mnoha milionů Američanů. Přibližně 300.000 většinou mladých lidí je každoročně zatčeno v souvislosti s marihuanou a politické klima se tak zhoršilo, že otevřená a svobodná diskuse o marihuaně je dnes obtížná. Dalo by se říci, že máme klima psychofarmakologického mccarthyismu.

Jedno znamení takového klimatu je přibývání povinných drogových testů, což je analogií k loajaltním přísahám McCarthyovy éry. Sotva kdo věřil, že vynucené sliby loajality by mohly zvýšit národní bezpečnost, ale lidé, kteří odmítali složit takové přísahy, riskovali ztrátu svého zaměstnání a své reputace. Dnes vidíme, jak se ukládá přísaha chemické loajality. Stále více se požaduje povinné, často namátkové vyšetření moče na přítomnost nedovolených drog jako podmínka zaměstnání. Lidé s pozitivním výsledkem mohou být nedobrovolně odesláni do drogové poradny nebo k účasti na programu "na pomoc zaměstnancům".

To vše málo pomáhá v prevenci nebo terapii zneužívání drog. Pokud se týká cannabisu, lze močové zkoušky snadno zfalšovat a dosáhnout klamných výsledků chemickou změnou moče nebo záměnou s močí někoho jiného. I pokud vzorek moče nebyl změněn, dostupné testy zdaleka nejsou dokonalé. Ty levnější jsou značně nepřesné a i ty dražší a přesnější mohou dát mylné výsledky následkem laboratorních chyb, a když moč byla pasivně vystavena kouři marihuany. Ale i neomylný test by pomáhal jen málo při prevenci a terapii zneužívání drog. Metabolity marihuany (rozpadové produkty) zůstanou v moči po jednorázovém působení po několik dnů a u toho, kdo ji užívá dlouhodobě, i týdny po vysazení. Jejich přítomnost nemá žádný pevný vztah k účinkům drogy na mozek. Vypovídá velmi málo o tom, kdy byla droga užita, kolik jí bylo užito a jaké měla nebo má účinky. Tak, jako sliby loajality vynucené na vládních zaměstnancích, jsou i testy na marihuanu bezcenné pro jejich udávaný účel.

Jinou stránku psychofarmakologického mccarthyismu ukazuje ohlas na článek v časopise *American Psychologist* z května 1990. Dva psychologové z Kalifornské university v Berkeley podali zprávu o výsledcích jedné přísně longitudinální studie u 101 osmnáctiletých, které sledovali od věku pěti let, aby zjistili vztah mezi psychologickými rysy a používáním drog. Výsledky ukázaly, že ti mladiství, kteří už zkoušeli drogy (hlavně marihuanu), byli vyrovnanější (přízpusobivější). Autoři poznamenávají:

Mladiství, kteří brali drogy často, byli nevyrovnaní (nepřízpusobiví), se zřetelným osobnostním syndromem poznamenaným interpersonální alienací, špatnou kontrolou impulsů a zjevnou emoční nouzí. Mladiství, kteří nikdy s drogami jakéhokoliv druhu neexperimentovali, byli poměrně úzkostliví, emočně stísnění a postrádali společenskou obratnost. Psychologické rozdíly mezi těmi, kteří drogy užívali často, těmi, kteří experimentovali, a těmi, kteří drogy neužívali, se daly vystopovat do nejranějších let dětství a byly ve vztahu ke kvalitě péče jejich rodičů. Výsledky ukazují, že a) problém užívání drog je symptom - nikoliv příčina - špatné osobní a společenské vyrovnanosti (přízpusobivosti), a b) význam užívání drog lze chápat jen v souvislosti s osobnostní strukturou jednotlivce a jeho vývojem.

Tato studie ukazuje, že současná protidrogová kampaň ("Prostě řekni ne") je svedena na špatnou cestu, protože se soustřeďuje spíše na symptomy než na základní problémy.

Ihned začal velký pokřik. Ředitel jednoho protidrogového projektu v San Franciscu řekl, že je nezodpovědné, když vědci píšou, že "trochu se zabývat drogami není pro některé mladistvé nutně katastrofou a může prostě být součástí jejich normálního mladistvého experimentování." Lékař, který vede zotavovnu pro mladistvé v jedné metropolitní nemocnici, se ptal: "Co to udělá s těmi dětmi, které se zavázaly k abstinenci? Teď se jim říká, že jsou spolek bláznů. Můžete si představit, o kolik víc se bude muset na ně tlačit." Autor píšící v časopise *Pride Quarterly* (v létě 1990) prohlásil: "Tato práce, třebaže je postavena na zkušenostech s pouze 101 osobami, které všechny byly ze San Francisca, přece upoutala pozornost celé země pro svůj pobuřující závěr. "Bohužel", pokračoval autor, "tolerantní myšlení, které se v kalifornské studii projevilo, bude dále ve Spojených státech existovat, pokud se skutečně účinná výchova o drogách nedostane dál než do základních tříd. Avšak příliš málo vychovatelů se obeznámilo s posledními objevy o zdravotních důsledcích užívání drog". To vše zavánělo kritikou vědy po stalinistické stranické linii.

Nehledě na ilegality marihuany a na všechny předsudky proti ní mnozí Američané stále pravidelně používají konopí. Kouření marihuany, kdysi považované za neřest mládeže nebo za výraz mladistvého rebelantství, se nyní stalo rozšířenou praxí dospělých. Mnozí už po léta kouří marihuanu a budou ji dále kouřit po zbytek života. Jsou přesvědčeni, že nikomu neškodí a že sami sobě neškodí ani tolik, jestli vůbec, jako ti, kteří kouří cigarety nebo pijí alkohol.

Vskutku, většina uživatelů věří, že marihuana zlepšuje jejich život - a o tom se v tisku málo diskutuje. Za dvě desetiletí výzkumů jsem četl hodně o potenciální škodlivosti konopí (většinou to byly nesmysly) a velmi málo o její hodnotě. Ačkoliv tato hodnota má různé

stránky, nejdůležitější je v jejím používání jako léku, a je to stránka, která byla velice zanedbávána. Došel jsem k závěru, že kdyby kterýkoliv jiný lék se ukázal být podobně slibným pro terapii a byl zároveň podobně bezpečný, pak by jak odborníci tak veřejnost projevíli mnohem víc zájmu. Pověst marihuany jako škodlivé oddechové drogy - ve velké míře nezasloužená - a z toho plynoucí zákonné restriktce způsobily, že lékařské používání a lékařský výzkum byly znesnadněny. Následkem toho neví lékařské společenství nic o konopí a stalo se jak aktérem, tak obětí v šíření dezinformace a děsivých mýtů.

Co následuje, je v podstatě kniha příběhů, protože většina důkazů o léčivých vlastnostech marihuany je anekdotického rázu. Jednou dojde k nápravě systematického zanedbávání vědeckým společenstvím a autoři knihy o lékařském použití marihuany budou moci zhlédnout rozsáhlou klinickou literaturu. James Bakalar a já doufáme, že se nám podaří obrátit předsudky naruby, odstranit nevědomost a pomoci připravit tomu výzkumu cestu tím, že prozkoumáme známé a potenciální možnosti upotřebení této pozoruhodné substance.

Obsah – aktivní linky

- [Úvod](#)
- [DĚJINY CANNABISU](#)
- [CANNABIS JAKO LÉK](#)
- [Chemoterapie rakoviny](#)
- [Glaukom \(zelený oční zákal\)](#)
- [Epilepsie](#)
- [Roztroušená skleróza](#)
- [Paraplegie a quadriplegie](#)
- [AIDS](#)
- [Chronické bolesti](#)
- [Migréna](#)
- [Pruritus \(svědění\)](#)
- [Menstruační křeče a porodní bolesti](#)
- [Deprese a jiné poruchy nálady](#)
- [Jiné léčebné použití](#)
- [Na obhajobu anekdotických důkazů](#)
- [ZVAŽOVÁNÍ RIZIK](#)
- [MEDICÍNA KDYSI A V BUDOUCNOSTI](#)
- [Výběrová bibliografie editora českého vydání](#)

[Lester Grinspoon](#), [James B. Bakalar](#) · Vydavatelstvo: [CAD PRESS](#), 1996